

Sum, af hvilken Marineministeriet i dette Øjemed indeholdt 8,000 Rdl., medens Resten indgik i Statskassen. Desuden blev der 1852 og 1857 i forskellige Øjemed afgivet et Par mindre Grundstykker.

Den 28de Januar 1861 blev det af Marineministeriet meddelt Finansministeriet, at to af Nyboders Længer mellem Kaninlængen (nu Fredericiagade), Borgergade og Hindegade vilde blive evakuerede til April Flyttetid og kunde med tilhørende Grundstykker afhændes til Fordel for Statskassen. De bleve afleverede den 16de April samme Aar.

Paa samme Maade afstod Marinen:

- i 1862: to Husrækker mellem Løvegade (nu bebygget) og Hjortelængen (nu Klerkegade);
- i 1863: fire Husrækker mellem Tulipan-gade (nu Suensonsgade) og Timiansgade (nu bebygget) samt mellem denne Gade og Meriansgade (nu Gernersgade);
- i 1864: Grundene mellem Meriansgade (Gernersgade) og Krusemyntegade;
- i 1865: Grundene i Krusemyntegade og Salviegade (nu St. Paulsgade) samt den vestlige Ende af Længerne i Elefantgade (Suensonsgade) og Haregade.

I 1865 blev der nedsat en Kommission til nærmere Drøftelse af en af Professor Meldahl udkastet Plan til Nyboders successive Afgivelse, og i Løbet af de paafølgende 15 Aar fandt yderligere Afstaaelser Sted, indtil Nyboder fik sit nuværende Omfang; bl. a. blev i 1872 det Areal afgivet, som nu indtages af St. Pauls Kirke med omliggende Plads, og i 1878 blev Adelgade forlænget ligeud ved Nedrivning af et Stykke af Længerne mellem Bjørnegade (nu Fredericiagade) og Ulvegade (nu Olfert Fischersgade). Endvidere var Marinen ved Lov af 6te Marts 1869 blevet forpligtet til at afgive den største Del af Bjørnegades (Fredericiagades) nordligste Huslænge til Boliger for Underofficerer af Hæren, og i samme Øjemed er senere største Delen af Ulvegades (Olfert Fishersgade) sydlige Længe afstaaet som Erstatning for den nedrevne Del af Bjørnegade (Fredericiagade).

I alt er der saaledes i det sidste halve Aarhundrede af det oprindelige Nyboder blevet afgivet ca. 218,000 Kv.-Alen.

Den resterende Del, udgørende ca. 176,000 Kv.-Alen, er derimod endnu i Marinens Besiddelse og bebos af dens Personal.

Forskellige Forhold fordre imidlertid, at der sker en Forandring med den Del af Nyboder, der ligger Nord for Linien Gernersgade, Borgergade, Haregade, Ny Kronprinsessegade og Suensonsgade.

Bygningerne i denne Del af Nyboder ere for største Delen gamle, medtagne Huse, hvis Mure ere gennemtrængte af Fugtighed. Værelserne og Kamrene ere utilbørlig smaa, og noget egentligt Køkken findes i Reglen ikke, idet Ildstedet, der som oftest er fælles for 2 Familier, findes paa Trappegangen, hvor samtlige Husbeboere have Gennemgang, og hvor i Stueetagerne al Transport af Dag- og Natrenovation foregaar. De ere desuden udsatte for Brandfare, idet største Delen af Loftstrummene, i hvilke mange af Familierne paa Grund af deres indskrænkede Lejlighed have maattet indrette Kamre til Sovesteds for Børn, kun ere adskilte indbyrdes med Bræddeskillerum eller Tremmeværk i Stedet for ved Brandmure, og som Følge deraf vil en opstaaende Ild af nogenlunde Betydning kunne forplante sig til hele Husrækken, der bestaar af indtil 30 Huse, af hvilke den største Del bebos af fire Familier. Disse Boliger tilfredsstille derfor ikke selv de tarveligste Fordringer, man nu til Dags med Rette kan stille til Hygiejne og Bekvemmelighed. Endvidere medgaar der nødvendigvis uforholdsmæssig store Beløb til Husenes Reparation og Vedligeholdelse.

De Grunde, som tidligere talte til Fordel for den nuværende Beliggenhed af Nyboder ere for største Delen bortfaldne og Ulemperne ved den nuværende Ordning blive stedse mere og mere følelige. Som Forholdene nu ere, maa en stor Del af Marinens Haandværkere og Arbejdere begive sig til deres Arbejde paa Orlogsværftet over Toldboden og Toldbodbommen og skulle saaledes ikke alene passere „Bomløbet“ men ogsaa „Nytløb“, hvor der ofte kan komme Hindringer i Vejen for Passagen.

At saadanne Vanskeligheder ere til Skade for en tidssvarende og konsolideret Værftsdrift er indlysende og særlig nu, hvor Spørgsmaalet om Arbejdstid og Timebetaling er aktuelt, er det af stor Vigtighed, at den arbejdende Styrke, uden uforholdsmæssige Forsinkelser paa Grund af Is- og Vejrforhold, kan møde i rette Tid paa Arbejdsstedet.

Ved at bygge Boliger for Søværnets Arbejdere paa Orlogsværftet eller i Nærheden af dette, vil man opnaa, at Mandskabets Adgang dertil udelukkende kan